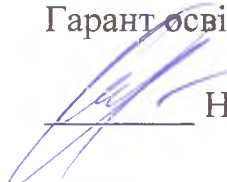

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Наталія ФІЛІПЕНКО

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ СТАТУТУ МІЖНАРОДНОГО
КРИМІНАЛЬНОГО СУДУ
ДО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ**

(назва навчальної дисципліни)

Галузі знань: 03 Гуманітарні науки; 05 Соціальні та поведінкові науки; 08 Право, 10 Природничі науки; 11 Математика та статистика, 12 Інформаційні технології; 13 Механічна інженерія; 14 Електрична інженерія; 17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації, 28 Публічне управління та адміністрування

Спеціальності: 033 Філософія; 051 Економіка; 081 Право, 103 Науки про Землю; 113 Прикладна математика; 121 Інженерія програмного забезпечення; 122 Комп'ютерні науки; 123 Комп'ютерна інженерія; 125 Кібербезпека та захист інформації; 132 Матеріалознавство; 134 Авіаційна та ракетно-космічна; 142 Енергетичне машинобудування; 172 Електронні комунікації та радіотехніка; 173 Авіоніка, 174 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка; 175 Інформаційно-вимірювальні технології; 281 Публічне управління та адміністрування

Освітні програми: усі освітні програми відповідних спеціальностей

Вибіркова компонента з переліку 3
(назва вибіркової категорії)

Форма навчання: денна, заочна

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Силабус введено в дію з 01.09.2024 року

Харків – 2024 р.

Розробники:

д-р юрид. наук, професор Н.Є. Філіпенко

канд. юрид. наук, доцент С.Ю. Лукашевич

(підпис)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри 702

Протокол № 12 від «24» травня 2024 р.

Завідувач кафедри д-р юрид. наук, професор

В.І. ПАВЛИКІВСЬКИЙ

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Григор'я (мачістурского) рівня в.о. 26210

(підпис)

Григор'я ПАВЛИКІВСЬКИЙ

(ім'я та прізвище)

Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 2

Обсяг дисципліни:

Денна: 5 кредитів ЄКТС /150 годин, у тому числі аудиторних – 48 год. (лекції 24 год., семінарські / практичні 24 год.), самостійної роботи здобувачів – 102 год.

Заочна: 5 кредитів ЄКТС /150 годин, у тому числі аудиторних – 14 год. (лекції 06 год., семінарські / практичні 08 год.), самостійної роботи здобувачів – 138 год.

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Дисципліна – за вибором здобувача освіти

Види навчальної діяльності – лекції, семінарські / практичні заняття

Види контролю – модульний контроль, іспит

Мова викладання – українська

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є: отримання студентами системи знань з міжнародного кримінального права; акцентування уваги студентів на складних теоретичних та практичних проблемах протидії міжнародним злочинам та злочинам міжнародного характеру; вироблення навичок аналітичного мислення; формування практичних умінь і навичок правильного тлумачення та застосування міжнародних нормативно-правових актів; вироблення практичних навиків кваліфікації міжнародних злочинів та злочинів міжнародного характеру; генерування теоретичних і практичних знань сутності міжнародного співробітництва в сфері кримінальної юстиції, а також правових засад міжнародного співробітництва та міжнародної правової допомоги; опанування проблем конституційно-правового, кримінально-правового й кримінального процесуального характеру, що виникають при імplementації Статуту МКС в законодавство України; надання здобувачам освіти системного уявлення про проблеми та процеси імplementації Статуту МКС в законодавство деяких європейських країн.

Дана дисципліна має своїм **завданням** поглиблення і розширення знань здобувачів освіти по найбільш актуальним проблемам регулювання міжнародно-правових засад кримінально-правових відносин; формування системи теоретичних знань щодо сутності міжнародного співробітництва в сфері кримінальної юстиції, а також щодо її правових основ як на міжнародному, так і на національному рівнях; опанування на концептуально-теоретичному та на нормативному рівнях проблемних питань імplementації Статуту МКС в законодавство України. До завдань також слід віднести прищеплення здобувачам освіти навичок тлумачення кримінально-правових норм міжнародного кримінального права, розуміння засад міжнародного співробітництва у сфері запобігання злочинності, формування активної громадянської позиції, заснованої на інтегральному юридичному мисленні.

Перелік компетентностей

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності (ЗК).

ЗК01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК02. Здатність розробляти наукові проекти та управляти ними.

ЗК03. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

ЗК04. Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК).

СК01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

СК02. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.

СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проєктах правничої освіти у системі освіти дорослих.

СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.

СК05. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.

СК06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.

СК07. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання

Очікувані результати навчання:

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.

РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.

РН05. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

РН06. Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.

РН07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та

інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності.

РН08. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проектами, які дають можливість створювати законо-проектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.

РН09. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

РН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.

РН11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.

2. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

ІСТОРИЧНІ ТА ЕПІСТЕМОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Тема 1. Становлення та концептуалізація міжнародного кримінального права.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 8 год /2 год.:

Лекція 2/2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/0 год: усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: 6/9 год: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Історичні витоки міжнародного співробітництва в сфері кримінальної юстиції та міжнародного співробітництва в сфері запобігання злочинності. Кримінальна юрисдикція держав. Становлення та розвиток доктринальних засад міжнародного кримінального права. Поняття міжнародного кримінального права: предмет, метод, завдання. Система міжнародного кримінального права. Джерела міжнародного кримінального права. Співвідношення та взаємодія міжнародного кримінального права та внутрішнього кримінального права України. Імплементация положень міжнародного кримінального права у національні правові системи.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК01-ЗК04; СК01-СК07.

Результати навчання: РН01-РН11.

Тема 2. Принципи міжнародного кримінального права.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 4/2 год:

Лекція 2/0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена в систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: 6/8 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Поняття та система принципів міжнародного кримінального права. Принцип індивідуальної кримінальної відповідальності в міжнародному кримінальному праві. Принцип невідворотності кримінальної відповідальності в міжнародному кримінальному праві. Принципи *nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege* (лише закон може визначати злочин і передбачати за нього покарання) в міжнародному кримінальному праві. Принцип *non bis in idem* (не двічі за теж саме) у міжнародному кримінальному праві. Принцип незастосовності строків давності у міжнародному кримінальному праві. Принцип неприпустимості посилення на посадове становище особи в міжнародному кримінальному праві.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК01-ЗК04; СК01-СК07.

Результати навчання: РН01-РН11.

Тема 3. Юрисдикція у міжнародному кримінальному праві.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 4 /0 год:

Лекція 2 / 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 /0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена в систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

*Самостійна робота: 6/8*опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Юрисдикція в міжнародному праві. Поняття кримінальної юрисдикції у міжнародному кримінальному праві. Принципи кримінальної юрисдикції: територіальний, активний персональний, пасивний персональний, захисний, універсальності. Види кримінальної юрисдикції: предметна, просторова, темпоральна, персональна. Національна кримінальна юрисдикція щодо міжнародних злочинів.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, 3К01-3К04; СК01-СК07.

Результати навчання: РН01-РН11.

Тема 4. Злочини у міжнародному кримінальному праві.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 4/0 год:

Лекція 2/0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 / 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена в систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: 6/9 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Поняття злочину в міжнародному кримінальному праві. Формальні параметри і види міжнародних злочинів. Ознаки злочину за міжнародним кримінальним правом. Склад злочину як підстава міжнародної кримінальної відповідальності. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки злочину за міжнародним кримінальним правом. Стадії злочину у міжнародному кримінальному праві. Інститут співучасті у міжнародному кримінальному праві. Покарання в міжнародному кримінальному праві: поняття, види, особливості призначення.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, 3К01-3К04; СК01-СК07.

Результати навчання: РН01-РН11.

Тема 5. Загальні засади відповідальності у міжнародному кримінальному праві.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 4/2 год.:

Лекція 2/2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена в систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: 6/9 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Принципи відповідальності у міжнародному кримінальному праві. Підстави відповідальності у міжнародному кримінальному праві. Суб'єкти відповідальності у міжнародному кримінальному праві. Міжнародна кримінально-правова відповідальність за міжнародні злочини міжнародних організацій. Індивідуальна кримінальна відповідальність в міжнародному праві. Покарання в міжнародному кримінальному праві: поняття, види, особливості призначення. Обставини, які виключають кримінальну відповідальність за міжнародним кримінальним правом.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК01-ЗК04; СК01-СК07.

Результати навчання: РН01-РН11.

Тема № 6. Відповідальність за міжнародні злочини та їх зв'язок з міжнародним гуманітарним правом.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 4/0 год:

Лекція 2/0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена в систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: 6/9 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Поняття міжнародного злочину. Класифікація міжнародних злочинів. Злочин геноциду. Злочини проти людяності. Воєнні злочини. Агресивне вторгнення РФ в Україну у світлі міжнародного кримінального права. Злочин агресії – проблеми визначення поняття і правового механізму боротьби з ним. Особливий суб'єктний склад. Роль Ради Безпеки ООН у вирішенні питання про наявність агресії. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду стосовно злочину агресії. Умови застосування норм міжнародного гуманітарного права. Міжнародна відповідальність за порушення міжнародного гуманітарного права. Воєнні злочини: правові основи в міжнародному гуманітарному праві, контекстуальні елементи, класифікація. Імплементация норм міжнародного гуманітарного права в законодавстві України.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК01-ЗК04; СК01-СК07.

Результати навчання: РН01-РН11.

Тема 7. Відповідальність за злочини міжнародного характеру.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 4/2 год:

Лекція 2/0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена в систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: 6/9 год. опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Поняття та класифікація злочинів міжнародного характеру. Злочини міжнародного характеру проти прав та свобод особи. Злочини міжнародного характеру, які посягають на нормальне здійснення міжнародних економічних відносин. Корупційні злочини

міжнародного характеру. Злочини міжнародного характеру проти довкілля. Злочини міжнародного характеру проти громадської безпеки. Злочини в сфері захисту інформації та кіберзлочини.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК01-ЗК04; СК01-СК07.

Результати навчання: РН01-РН11.

МОДУЛЬ 2.

ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ СТАТУТУ МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО СУДУ В ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ

Тема 8. Міжнародно-правові засади співробітництва у сфері кримінальної юстиції.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 4/2 год.:

Лекція 4/0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4/2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена в систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 6/9 год. Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Поняття міжнародно-правового співробітництва в галузі кримінальної юстиції. Еволюція міжнародного антикримінального співробітництва. Сучасні форми і методи міжнародного співробітництва в галузі кримінального правосуддя. Суверенітет держав і межі міжнародного співробітництва в цієї сфері. Основні міжнародно-правові документи, що регламентують міжнародно-правове співробітництво в галузі кримінальної юстиції. Міжнародні стандарти функціонування кримінального правосуддя.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК01-ЗК04; СК01-СК07.

Результати навчання: РН01-РН11.

Тема 9. Міжнародні кримінальні суди і трибунали *ad hoc*.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 4/2 год:

Лекція 2/0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 /2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена в систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: 6/9 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Розвиток концепції міжнародної кримінальної юрисдикції на початку XX сторіччя. Нюрнберзький міжнародний трибунал. Токійський міжнародний воєнний трибунал. Міжнародний трибунал для судового переслідування осіб, відповідальних за серйозні порушення міжнародного гуманітарного права, здійснені на території колишньої Югославії з 1991 року. Міжнародний трибунал по Руанді. Спеціальний суд по Сьєрра-Леоне. Імплементация Римського статуту Міжнародного кримінального суду в національне законодавство – досвід зарубіжних держав та України.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК01-ЗК04; СК01-СК07.

Результати навчання: РН01-РН11.

Тема 10. Юрисдикція постійного Міжнародного кримінального суду, заснованого відповідно до Римського статуту.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 6/2 год:

Лекція 4/0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 /2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена в систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: 6/9 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Юрисдикція сучасних міжнародних кримінальних судів і трибуналів. Передумови прийняття та правова природа Статуту Міжнародного кримінального суду. Юрисдикція постійного Міжнародного кримінального суду, заснованого відповідно до Римського статуту. Імплементация Римського статуту Міжнародного кримінального суду в національне законодавство – досвід зарубіжних держав та України.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК01-ЗК04; СК01-СК07.

Результати навчання: РН01-РН11.

Тема 11. Імплементация Римського статуту Міжнародного кримінального суду в національне законодавство – досвід зарубіжних держав та перспективи для України.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 6/2 год:

Лекція 4/0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 /2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена в систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: 6/9 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Конституційно-правові засади імплементації римського статуту міжнародного кримінального суду. Теоретичні і методологічні засади проведення гармонізації законодавства України про кримінальну відповідальність та Статуту Міжнародного кримінального суду. Окремі питання загальної частини кримінального права у процесі гармонізації законодавства України про кримінальну відповідальність зі Статутом Міжнародного кримінального суду. Проблеми гармонізації законодавства України про кримінальну відповідальність зі Статутом Міжнародного кримінального суду щодо окремих злочинів. Європейський досвід імплементації Римського статуту Міжнародного кримінального суду у національні законодавства.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК01-ЗК04; СК01-СК07.

Результати навчання: РН01-РН11.

5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено.

Реферати, аналітичні огляди та інше – це індивідуальні завдання, які сприяють розширенню та поглибленню теоретичних знань з окремих тем навчальної дисципліни, формують навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, кримінальним законодавством, судовою практикою.

6. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження)

7. Методи контролю

Поточний контроль: опитування на семінарських та практичних заняттях; вирішення конкретних правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт з окремих питань; проведення програмованого контролю (тестування); проведення групових та індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль: складання модульного контролю; складання іспиту.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна максимальна кількість балів
Модуль 1			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	5	10
Виконання практичних робіт	0..8	2	16
Семінарські заняття	0...2	2	4
Рішення тестових завдань	0...10	1	10

Усього за модуль			40
Модуль 2			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	10	20
Виконання практичних робіт	0...5	8	40
Усього за модуль			60
Усього за курс			100

Білет для іспиту/заліку складається з:

I. Теоретична частина (питання для перевірки отриманих знань): складається з 2 запитань кожне оцінюється максимально 20 балів.

Приклад

1. Поняття та ознаки транспортного кримінального правопорушення - 20 балів
2. Типові тактичні операції початкового етапу розслідування кримінальних правопорушень у сфері екологічної безпеки на об'єктах критичної інфраструктури.

11. Практична частина (завдання для виявлення рівня сформованості умінь та практичних навичок професійної діяльності). – максимальна оцінка 60 балів

Всього – максимальна оцінка 100 балів.

Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення право освітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату (5 балів);
- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік

90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

1. Письмові роботи:

Планується виконання здобувачами освіти обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: письмових робіт за результатами самостійної роботи за темами курсу, тестових завдань за модулями, письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо.

2. Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення. Порушення академічної доброчесності регулюється відповідно до Положень «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти СУЯ ХАІ-НМВ- П/011:2017» та «Про академічну доброчесність» СУЯ ХАІ-НМВ-П/004:2019 від 21.06.2019(зі змінами від 22.01.2020) (<https://khai.edu.ua/university/normativnabaza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdiysnennya-osvitnogo-procesu/>; <https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>).

3. Відвідання занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-pro-organizaciyu-sistemi-upravlinnya-yakistyu/polozhennya-pro-sistemu-zabezpechennya-yakosti/>).

10. Методичне забезпечення

Mentor: <https://mentor.khai.edu/>

11. Рекомендована література

Основні нормативні акти:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96- ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 р. № 2341. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. (Дата звернення 10.02.2018 р.).
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. Закон від 3.04.2012 № 4651-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
4. Додаткова конвенція про скасування рабства, работоргівлі та інститутів і звичаїв, подібних до рабства 1956 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_160#Text
5. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_199#Text
6. Додатковий протокол Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол II), від 8 червня 1977 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_200#Text
7. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується прийняття додаткової відмітної емблеми (Протокол III), від 8 грудня 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g74#Text
8. Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом 1977 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_331#Text
9. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими 1949р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_153#Text
10. Кишинівська конвенція про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах 2002 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_619#Text
11. Конвенція про запобігання злочину геноциду та покарання за нього 1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_155#Text
12. Конвенція про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту 1954 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_157#Text
13. Конвенція про захист цивільного населення під час війни 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text
14. Конвенція про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії зі складу збройних сил на морі 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_152#Text
15. Конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_151#Text
16. Конвенція про припинення злочину апартеїду та покарання за нього 1973 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_149#Text

17. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують людську гідність, видів поводження і покарання 1984 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text
  18. Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_712#Text
  19. Міжнародна конвенція про боротьбу з актами ядерного тероризму 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_d68#Text
  20. Міжнародна конвенція ООН про боротьбу з фінансуванням тероризму 1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_518#Text
  21. Статут Міжнародного військового трибуналу для Далекого Сходу 1946 р. URL: <https://docs.cntd.ru/document/902053853>
  22. Статут Міжнародного військового трибуналу для суду та покарання головних військових злочинців європейських країн осі 1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_201#Text
  23. Статут Міжнародного кримінального трибуналу щодо колишньої Югославії 1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/995_711#Text
  24. Статут Міжнародного кримінального трибуналу щодо Руанди 1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_d65#Text
  25. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Про визначення агресії» 1974 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_001-74#Text
- Римський статут Міжнародного кримінального суду 1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text

Підручники:

1. Баулін Ю.В., В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник. Харків: Право, 2010. 456 с.
2. Баулін Ю.В., В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник. Харків: Право, 2010. 608 с.
3. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. О.М. Литвинова. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 536 с.
4. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 9-те вид., переробл. і допов. К.: Юридична думка, 2012. 1316 с.
5. Велика українська кримінологічна енциклопедія. У 2 т. / редкол.: В. В. Сокурєнко (голова), О. М. Бандурка (співголова) та ін.; наук. ред. О. М. Литвинов. Харків : Факт, 2021. 853 с.

Підручник, навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали, монографії та інші наукові видання:

1. Міжнародне кримінальне право (співробітництво держав у протидії злочинності): підручник / В. А. Гринчак, І. В. Земан, І. І. Когутич, О. К. Марін. Харків: Право, 2019
2. Фідря Ю.О. Європейські стандарти кримінального судочинства: Вежа-Друк, 2016. 42 с. URL: <https://www.law.eenu.edu.ua>
3. Піддубна, М. В. Імплементация норм міжнародного кримінального права про воєнні злочини в Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс] : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 - Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право / М. В. Піддубна ; наук. кер. М. М. Сенько ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, М-во освіти і науки України. - Електрон. текстові дані. Київ, 2020. 259 с. Режим доступу: <http://idpnan.org.ua/files/2020/piddubna-m.v.-implementatsiya-norm-mijnarodnogo-kriminalnogo-prava-pro-voenni-zlochiny-u->

4. Зелинская, Н. А. Международные преступления и международная преступность [Електронний ресурс] : монографія / Н. А. Зелинская ; Одес. нац. юрид. акад. Електрон. текстові дані. Одеса : Юрид. лит., 2006. 568 с. Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/2640602/>.
5. Cryer, R. An Introduction to International Criminal Law and ProcedureЕлектронний ресурс [Електронний ресурс] / R. Cryer, D. Robinson, S. Vasiliev. 4th Edition. Cambridge : Cambridge University Press, 2019. 575 p. Режим доступу: <https://www.cambridge.org/highereducation/books/an-introduction-to-international-criminal-law-and-procedure/7A2068BB50AE8386A5D8C689F140C37C#overview>
6. Лукашевич С.Ю. Об'єкти запобігання злочинності та корупції// Теорія і практика правознавства: електронне наукометричне фахове видання Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Головний редактор д-р юрид. наук, проф. А. П.Гетьман. Випуск 2 (20) / 2021. С. 12. URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/244883>
7. Миронова В.О. Проблеми кримінальної відповідальності за порушення законів та звичаїв війни: Монографія. Харків: Право, 2007. 152 с.
8. Наден О.В. Найманство як соціальне та кримінально-правове явище: сутність, новітні тенденції розвитку та проблеми протидії: Монографія. КИЇВ: Атіка, 2005. 264 с.
9. Протидія інформаційному тероризму та його фінансуванню в сучасних умовах: монографія / В.В. Крутов, М.П. Стрельбицький, О.А. Шевченко; ред.: В.В. Крутов; Нац. акад. прав. наук України. Київ.Ужгород: Вид-во НАПрНУ: ІВА, 2014. 309 с.
10. Семикін М.В. Створення терористичної групи чи терористичної організації: кримінально-правове дослідження: Монографія / За заг. ред. проф. В.П. Ємельянова. Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. 145 с.
11. Спіцина Г. О., Філіпенко Н. Є. Терористична діяльність: кримінально- правова політика протидії // Кримінально-правові та кримінологічні засоби протидії злочинам проти громадської безпеки та публічного порядку : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф. до 25-річчя ХНУВС (18 квіт. 2019 р., м. Харків) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Кримінол. асоц. України. Харків : ХНУВС, 2019. С. 188-191.
12. Філіпенко Н. Є. Кримінологічна діяльність судово-експертних установ України : монографія. Харків : Коллегіум, 2020. 392 с.
13. Хавронюк М.І. Історія кримінального права європейських країн: Монографія. КИЇВ:Істина, 2006. 192 с.
14. Хавронюк М.І. Кримінальне законодавство України та інших держав Континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації: Монографія. К. Юрисконсульт, 2006. 1048 с.
15. Хавронюк М.І. Сучасне загальноєвропейське кримінальне законодавство: проблеми гармонізації: Монографія. КИЇВ: Істина, 2005. 264 с.
16. Харитонов С.О. Кримінальна відповідальність за військові злочини за кримінальним правом України: монографія. Харків: Право, 2018. 328 с.
17. Шаблистий В. В. Безпековий вимір кримінального права України: людиноцентристське дослідження: монографія. Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ: Ліра ЛТД, 2015. 420 с.
18. Mykola Nechyporuk, Oleksandr Kliuiev, Aleksandar Ivanović, Nataliia Filipenko (2021) Development Strategy of International Cooperation of Forensic Science Institutions of Ukraine with Foreign Experts in Prevention of Terrorist Attacks on Aerospace Industry and Critical Infrastructure. Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering – 2021. Synergetic Engineering Pp. 825848. Presents the proceedings of the ICTM'21 Conference held

in Kharkov, Ukraine, at November 28–29, 2021. ISBN: 978-3-030-94259-5 (eBook). URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-94259-5_64

19. Vladislav Fedorenko, Natalia Filipenko, Inesa Shumilo, Volodymyr Nesterovych, Svitlana Nischymna, (2021) Entrepreneurial activity of the IT sector in the conditions of the COVID-19 pandemic and in the post-quarantine period. Entrepreneurship and Sustainability Issues, VsI Entrepreneurship and Sustainability Center, vol. 8(4), pages 697-712, June. Handle: RePEc:ssi:jouesi:v:8:y:2021:i:4:p:697-712 DOI: 10.9770/jesi.2021.8.4(43) (Wed of Science) (Wed of Science).

20. Natalia Filipenko, Serhii Lukashevych, Serhii Danets. The heuristic potential of the synergistic paradigm in law and criminology. Archives of Criminology and Forensic Sciences: Scientific Journal. Kharkiv: NSC «Hon. Prof. M.S. Bokarius FSI» № 1 (7) 2023. 212 p. illustrated. P. 107-121. DOI: <https://doi.org/10.32353/acfs.7.2023.09>

21. Nechyporuk, M., Pavlikov, V., Ivanović, A., Filipenko, N. (2021) Forensic Science Possibilities Within The Framework Of Criminal Proceedings While Aviation Accidents (Review Article). Archives of Criminology and Forensic Sciences. 1(3). 56-66. DOI: <https://doi.org/10.32353/acfs.3.2021.05>

22. Mykola Nechyporuk, Volodymyr Pavlikov, Nataliia Filipenko, Hanna Spitsyna, Ihor Shynkarenko. Cyberterrorism Attacks on Critical Infrastructure and Aviation: Criminal and Legal Policy of Countering. Conference on Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering–Synergetic Engineering ICTM 2020: Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering. 2020 pp 206- 217(Indexed by SCOPUS, INSPEC, WTI Frankfurt eG, zbMATH, SCImago More information about this series at. URL: <http://www.springer.com/series/15179>, <https://doi.org/10.1007/978-3-030-66717-7>.

12. Інформаційні ресурси

- Верховна Рада України <http://www.rada.gov.ua/>
- Верховний Суд <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
- Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>
- Міністерство юстиції України <http://www.minjust.gov.ua/>
- Єдиний державний реєстр судових рішень України www.reyestr.court.gov.ua/
- Європейський суд з прав людини <http://www.echr.coe.int>
- Міжнародний кримінальний суд <http://www.icc-cpi.int>
- Організація Об'єднаних Націй <https://www.un.org/en/>
- Організація Об'єднаних Націй в Україні <https://www.unhcr.org/ua>
- Рада Безпеки ООН <https://www.un.org/securitycouncil/>
- Верховна Рада України. <https://www.rada.gov.ua>
- Президент України. <https://www.president.gov.ua>
- Верховний Суд України. <https://supreme.court.gov.ua>
- Офіс Генерального прокурора України. <https://www.gp.gov.ua>
- Національна академія правових наук України. <http://www.aprnu.kharkiv.org/>
- Конституційний Суд України. <https://ccu.gov.ua/>.
- Міністерство внутрішніх справ України. <https://mvs.gov.ua/>
- Міністерства Юстиції України www.gdo.kiev.ua
- Єдиний державний реєстр судових рішень. <https://reyestr.court.gov.ua/>
- Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. <http://www.nbuv.gov.ua/>
- Бібліотечно-бібліографічні ресурси Верховної Ради України. <http://lib.rada.gov.ua/static/about/welcome.html>

- Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. <https://nlu.org.ua>
- Науково-технічна бібліотека Національного аерокосмічного університету ім. М.Є Жуковського (ХАІ). [https://www/library.khai.edu/](https://www.library.khai.edu/)